

In če sedaj vprašamo, kedo naj je ud c. kr. kmetijske družbe, odgovarjamo:

Kedor ljubi lepo deželo kranjsko in nje slovensko ljudstvo, komur je ležeče na blagostanji dežele in njenega prebivalstva, kedor želi pomagati, da si zagotovimo svojo narodnost, kedor zamore za kmetijsko družbo vplačati vstopnino in letne doneske, ta mora biti ud kmetijske družbe.

Gustav Pirc.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Gospodje udje, kateri še niso plačali letnine za leto 1887., prosimo prav nujno, da to precej storé, ker jim drugače moramo vstaviti določiljevanje družbenega lista. Od letnega doneska (2 gold.) dobi poiovico podružnica in drugo celo polovico pa tiskarna za družbeni list. Ako kmetijska družba pošilja komu list, ki ni letnine plačal, trpi družba vsled tega škodo, ker tiskarna vse eno mora dobiti plačilo. Gledé na splošno korist družbe smo prisiljeni tako postopati. — Glavni odbor je v tistih podružnicah, koje so bile s tem zadovoljne, naravnost pobral letnino, drugod so si pa predstojništva podružnic tudi letos še same pobiranje doneskov pridržala. Ako v tem slučaju predstojništvo ne stori svoje dolžnosti, ne moremo pomagati, na udih je ležeče, predstojnike podrezati in jih spomniti na njih dolžnosti.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Gospodarske novice.

* Odbor metliške podružnice c. kr. kmetijske družbe imel je sejo dne 14. decembra popoludne v Metliki. Zborovanja pod predsedstvom gosp. podružničnega predsednika župnika Schweigerja udeležili so se odborniki gg.: dekan Aleš iz Semiča, notar Štajer in posestnik Navratil, oba iz Metlike. Razun imenovanih odbornikov udeležili so se seje mnogi drugi udje in pa gosti sosednje Hrvatske. Navzoč je bil tudi tajnik c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani g. Pirc. Izmed sklepov jako živahne razprave nam je omenjati, da je podružnica sklenila prirediti prvo nedeljo po sv. Jerneju veliko tombolo pri Treh farah v korist podružnici, drugi dan pa s pomočjo državne in deželne podpore govejo razstavo v Metliki. To poročilo o metliški podružnici naj bode v spodbudo drugim dolenjskim podružnicam.

* Logaška podružnica c. kr. kmetijske družbe imela je dne 19. decembra p. l. svoj prvi občni zbor. Vdeležba bila je zelo mnogobrojna. Glavni

odbor c. kr. kmetijske družbe je zastopal nje tajnik gosp. Gustav Pirc. Predsednikom nove podružnice voljen je bil gosp. M. Petrič, posestnik v Logatcu, odbornikom pa gg. Arko, posestnik v Dolenjem Logatcu, Krnc, nadučitelj v Gorenjem Logatcu, Ribnikar, nadučitelj v Dolenjem Logatcu, in Tolazzi, posestnik v Dolenjem Logatcu. Izvrstno utemeljeni predlog gosp. nadučitelja Ribnikarja, da si podružnica ustanovi svojo lastno drevesnico, je bil enoglasno sprejet. Želimo novi podružnici mnogo vspeha in posnemanja od strani nekaterih družih podružnic, ki naj bi si logaško podružnico za izgled vzele ter se prebudile iz svojega dolgoletnega spanja.

* Deželno podpora v znesku 300 gold. za premiranje lepe govedi v letu 1887. dovolil je deželni zbor na prošnjo sl. odbora c. kr. kmetijske družbe. Glavni odbor porabil bode to podpora za okrajno živinsko razstavo v Bohinju in pa ob priliki pokrajinske živinske razstave v Metliki. Za zadnjo razstavo prosil je glavni odbor izdatne podpore pri c. kr. kmetijskem ministerstvu.

* Deželno podpora za veliko drevesnico c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani v znesku 200 gold. za l. 1887. je sl. deželni odbor uže nakazal. V drevesnici nasadilo se je v letih 1885. in 1886. nad 20.000 požlahnjenih drevesec. Letos zasadilo se jih bode zopet 12.000 in potem vsako leto toliko. Iz drevesnice dala bode kmetijska družba na leto po 10.000 nad 2 m. visokih, pravilno izgojenih drevesec, najboljših sort sadja, deloma zastonj, deloma prav po nizki ceni. Prvo drevje nove drevesnice oddajalo se bode koncem l. 1889,

Vprašanja in odgovori.

(Na tem mestu uredništvo „Novic“ radovoljno odgovarja in razmotrava vprašanja, zadevajoča vse stroke kmetijstva, katere stavijo p. n. bralci do uredništva.)

Vprašanje 1. Meni prešiči uže več let bolehaajo. Bolezen se prične meseca septembra in sicer stem, da prešič gnoj rije, malo kašlja in težko hodi. Tudi se dobi prešič, ki mu bolezen noge nazaj obrne. Zaklan prešič, ki je bil tako bolan, ima pljuča in jetra črna, na katerih so z vodo napolnjeni mehurji do orehove velikosti. Prav dobro bi meni in tudi drugim kmetovalcem vstregli, ko bi povedali kako pomoč proti tej bolezni. (J. Š. v Hote-dršici.)

Odgovor. Kolikor nam je iz Vašega popisa jasno, je bolezen Vaših prešičev skoraj gotovo vrančni prisad. Svetujemo in prav toplo Vam priporočamo, da se ob priliki obrnete na kakega živinozdravnika, ki Vam bode zamogel celo stvar na drobno razjasniti. Ako pa prešič pogine, naznanite

to županstvu oziroma glavarstvu, da se stvar preišče. Ne bojite se sitnosti, ki bi Vam znale iz tega nastati, kajti bolezen je nalezljiva, to je, kužna ter Vam bode toliko časa škodo delala v Vašem svinjaku, dokler ne bode storili tega, kar Vam bodo strokovnjaki svetovali. Za danes le toliko, da je ta bolezen z navadnimi sredstvi neozdravljiva ter da hočemo o vrančnem prisadu kmalu enkrat prijaviti posebni članek v tem listu.

Ruski lan.

Kmetovalci, kateri želijo dobiti **izvirno rusko (rigajsko) laneno seme**, naj se oglasijo za-nj pisмено ali ustmeno zadnji čas do Svečnice v pisarni c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

VII. Gospod zbornični svetnik Ivan Baumgartner poroča o dopisu dunajske trgovinske in obrtne zbornice, katera naznanja, da jej je gremij trgovcev na Dunaji predložil v prepisu ulogo, katero je poslal na c. kr. nižeavstrijsko namestništvo gledé tega, da se veliko število neprotokoliranih trgovcev in obrtnikov na svojih firmah, kakor tudi pri podpisih poslužuje okrajšanj, katere imajo v mnogih slučajih samo namen, da upnike in kupovalce zmotijo in zvedejo.

Gremij povdarja v tej ulogi, kako zeló bi bilo v interesu varnosti prometa potrebno, da o nekaterih stvareh, tičočih se poslovanja kake osebe, v kolikor možno velikem obsegu zvé občinstvo in kako zeló je treba sredstev, s katerimi bi se vsak čas zanesljivo moglo zvedeti, katere osebe so prav za prav obvezane, katere jamčijo iz uže sklenjene kupčije in one, ki se ima še le skleniti. Pri protokoliranih tvrdkah (firmah) se tej potrebi ugodí s propisi trgovinskega registra; gledé drugih obrtnikov so določila obrtnega reda (§§. 44 in 49) merodajna, po katerih se morajo na svojih stalnih prodajalnicah ali stanovanjih posluževati primernege vnanjega zaznamenovanja ter se storijo krive prestopka, če pri svojih podpisih ne rabijo popolnega imena in priimka. V resnici pa je, kakor gremij dalje omenja, znatno število trgovcev in obrtnikov, kateri se, ne da bi bili protokolirani, poslužujejo okrajšanj pri svojih firmah, kakor tudi podpisih; s takim postopanjem pa se interesi trgovstva in občinstva večkrat občutljivo oškodujejo. kajti v premnogih slučajih spozna upnik nasproti takim trgovcem še le prepozno, da ni na opravi s trgovcem, marveč z njegovo ženo ali hčerjo.

Dunajska trgovinska in obrtna zbornica se je vsled tega obrnila do vis. c. kr. trgovinskega mini-

sterstva s prošnjo, naj izvoli storiti potrebne korake, da se natančno izreče dolžnost, da morajo neprotokolirani obrtovalci, ime in priimek popolno in neokrajšano brez vsakega dostavka, do katerega imajo le protokolirane firme pravico, rabiti pri svojih podpisih in pri napisih na prodajalnicah; to prepoved naj obrtovna oblastva primerno razglasijo in izvršujejo. Ravno tako obrnila se je dunajska trgovinska zbornica do dolenje-avstrijskega namestništva v tej zadevi.

Odsek naznanja na podlagi lastnih opazovanj, da se take neprilicnosti vršijo tudi v našem zborničnem okraji, in ker je treba v interesu prebivalstva delati na to, da se odpravijo, stavi predlog:

Slavna zbornica naj ulogo čestite posestrime zbornice pri vis. c. kr. trgovinskem ministerstvu podpira ter c. kr. deželno vlado naprosi, naj ona v svojem lastnem področji v tej zadevi ukrene primerne naredbe.

Predlog se vsprejme.

VIII. Gospod zbornični svetnik Ivan Perdan poroča o dopisu praške trgovinske in obrtne zbornice s prošnjo, naj bi zbornica podpirala njeno ulogo na vis. trgovinsko ministerstvo gledé vpeljave trgovine s špiritom po teži. V tej ulogi navaja praška zbornica vse nedostatke, kateri zdaj vladajo pri trgovini s špiritom ter prosi:

1. Visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo naj izvoli ukreniti primerne korake, da se sporazumno z Ogersko v vsi Avstriji trgovina s špiritom tako uravna, da se bode v bodoče določala količina špirita po čisti teži, kakovost pa z zdaj uporabljanim obmerom alkohola; pri tem pa naj bi se z ozirom na dobljeno težo po vzgledu Nemčije izdale posebne prevodne tabele, da c. kr. normalna merosodna komisija preučuni svoto literskih odstotkov.

2. Ob enem naj izvoli vis. c. kr. ministerstvo z ozirom na očitne prednosti, katere bi izvirale za trgovino s špiritom iz vpeljave alkoholnega obmera in določbe alkoholove vsebine po odstotkih kilogramov, da se skliče v ta namen mednarodna konferenca! katera naj bi se zjedini o jednotnih določilih, ki bi veljala za vse pri mednarodni trgovini s špiritom udeležene države ter bi kot temeljno enoto za mednarodno trgovino s špiritom vsprejela odstotino kilograma.

Odsek je pretresal to prošnjo ter našel, da bi bila izpolnitev prej navedenih teženj tudi našim trgovcem s špiritom koristna, zatorej predlaga:

Slavna zbornica naj to prošnjo podpira.

Predlog se vsprejme.

(Dalje prihodnjič.)